

jos šeštokai, Saksonijos 1/12 talerio, Prūsijos 1/12 talerio ir šeštokai bei kitų Vokietijos sričių monetos, daugiausia XVII-XVIII a. Lobs rastas 1972 m. pavasarį nulygintame kalnelyje, po buvusia akmenų krūva, rādimo vietoje buvo molinio puodo šukui.

11. Joniškėlio dvaro arklidėse 1942 m. rastas lobs - 12 monetų; visi Prūsijos 1530-1541 metų gražiai.

12. 1976 m. Padvaiskių kaime (Šiaulių raj., Micaičių apyl.) prie buvusios kolūkiečio Pratašo sodybos, ant žvyruoto kelio rastas Urkuvėnų lobs (pavadinimas nuo šalia esančio Urkuvėnų žvyryno). Lobyje 155 1623-1699 m. laikotarpio monetos: vyrauja Ispanijos realaiteriai, Burgundijos taleriai, Nyderlandų dukatai, Prūsijos ortai, Lenkijos šeštokai ir auksinai.

13. Medginų lobs (Joniškio raj.) rastas 1980 m. kasant rūsių. Dalis lobiai išsibarstė jau rādimo vietoje prieš atvykstant muziejaus darbuotojams. Iš lobiai liko 398 Lietuvos ir Lenkijos šilingai. Monetas priklauso 1661-1665 m. laikotarpiui.

14. ŠAM lobiuose esančios monetos daugiausia XVI-XVIII a., tačiau yra ir vėlesnio laikotarpio. Monetas priklauso Lietuvai, Lenkijai, Ispanijai, Nyderlandams, Prūsijai bei Vokietijos žemėms. Monetų kiekis lobiuose svyruoja nuo 2 iki 5571 monetos. Daug yra apdilusių, patam-sėjusių, nors yra ir palyginti gerai išlikusių, ypač Girkautų lobs, kuris, matyt, buvo paslėptas moliniame inde.

D. Butkus (Kretinga)

KRETINGOS KRAŠTOTYROS MUZIEJAUS MONETŲ LOBIAI

KKM saugomi 9 monetų lobiai, daugiausia iš XVII-XVIII a. Pateikiama pagrindinė informacija apie juos.

1. Baublių lobs. Nr. 5031:1-895.

Rastas 1937.09.13 Baublių kaime (Kartenos valsč., Kretingos apskr.), buvusios įsmuklės vietoje (dabar Baublių k., Žalgirio apyl., Kretingos raj.). Iš viso moliniame puodelyje buvo 1800 monetų, 49 monetos atiteko KVDM, 1751-liko Kretingoje. Šiuo metu saugomos 895 monetos (sidabrinės), daugiausia XVII a. antrosios pusės.

2. Gargždų lobs. Nr. 5030:1-194.

Rastas 1937.09 Gargžduose (Gargždų valsč., Kretingos apskr.), kasant duobę bulviarūsiui (dabar Klaipėdos raj.). Monetas buvo supiltos į jaučio (?) ragą, 200 vienetų. Seniausia moneta 1660 m., vėlyviausia - 1718 m. Visos sidabrinės.

3. Genčių lobs. Nr. 4707:1-9.

Rastas 1915.04.25 Genčių kaimo ariamuose laukuose (dabar Kurmaičių apyl., Kretingos raj.). Monetas sidabrinės, datuojamos XVII a. antraja pusė. Gautos 1963 m.

4. Lazdininkų lobs. Nr. 5029:1-98.

Rastas 1964.04.29 Lazdininkų k. (Darbėnų apyl., Kretingos raj.) kasant griovį per buvusio gyvenamojo namo vietą, 60 cm. gylyje. Monetas rastos molinio puodelio likutynėje. Ankstyviausia 1658 m., vėlyviausia - 1721 m. Monetas sidabrinės.

5. Kašučių lobs. Nr. 9344:1-1188.

Rastas 1970.06.22 Kašučių k. (Darbėnų apyl., Kretingos raj.) buvusioje sodyboje. Monetos sidabrinės, XVII a. Be to, eksponatas Nr. 9344:1188 - žiedas, vietoje akutės puoštas plokštuma karpytais kraštais.

6. Kretingos lobis. Nr. 4727:1-8.

Rastas Kretingos miesto gyventojo sode (Laisvės g-vėje) 60 cm gylyje, po akmeniu. Gautas 1962 m. Monetos sidabrinės, ankstyviausia - 1682 m., vėlyviausia - 1742 m.

7. Kvecių lobis. Nr. 5042:1-26.

Rastas 1944 m. rudenį Kvecių k. (Rūdaičių apyl., Kretingos raj.) gyventojo darže, buvusios klėties vietoje. Monetos buvo moliniame puodelyje, uždengtame skardiniu dangteliu. Jų buvę apie 300. Dalis monetų ir puodelis neišliko. Monetos pateko į muziejų 1959 m. Visos sidabrinės. Ankstyviausia 1661 m., vėlyviausia - 1687 m.

8. Palangos lobis. Nr. 4567:1-437.

Gautas 1962 m. iš Palangos m. gyventojo. Monetos sidabrinės, XV a. pr. - XV a. pab. - XVI a.

9. Salantų lobis. Nr. 4669:1-9.

Rastas 1903 m. Salantuose (Imbarės apyl., Kretingos raj.) remontuojant namą, žemėje. Monetos sidabrinės, XVI a. II pusė - XVIII a. pab. Gautos 1964 m.

A. Butrimas (Vilnius)

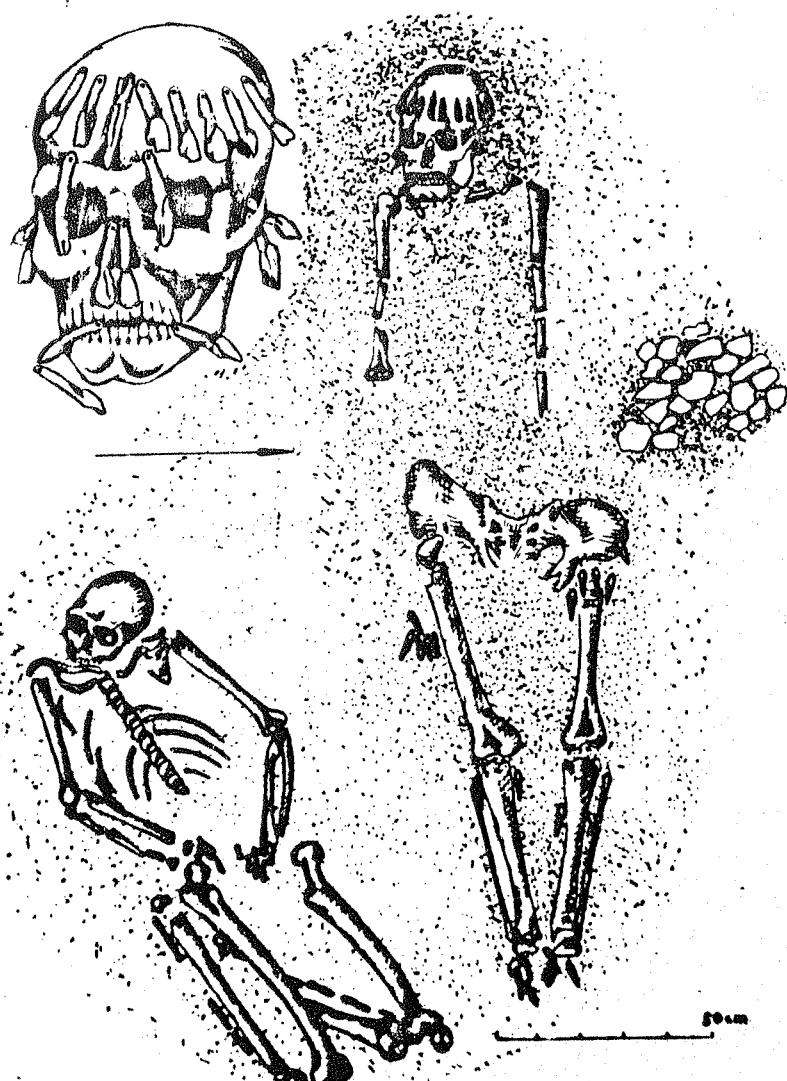
KAULO BEI RAGO DIRBINIŲ KONSEVAVIMAS LIETUVOS TSR ISTORIJOS IR ETNOGRAFIJOS MUZIEJUJE

1. IEM bandyti įvairūs metodai, bet dabar apsistota ties labai paprastu, kuris plačiai tai-

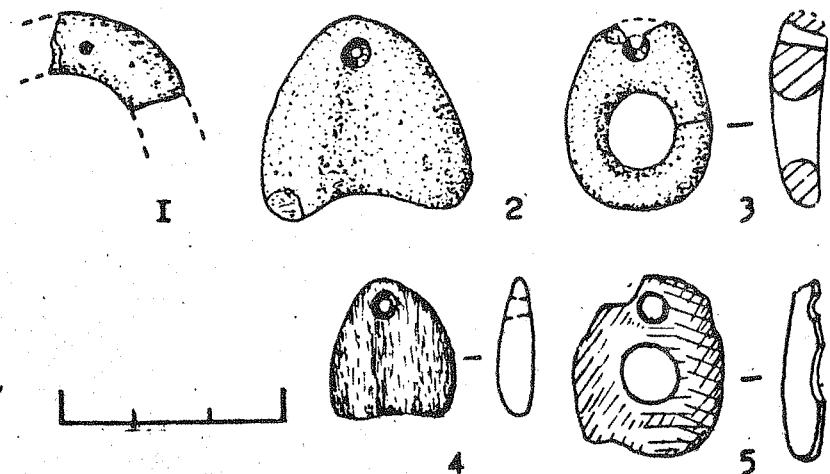
Sutrumpinimai

AKM	- Alytaus kraštotyros muziejus
JEM	- Lietuvos TSR istorijos ir etnografijos muziejus
KKM	- Kretingos kraštotyros muziejus
KVIM	- Kauno valstybinis istorijos muziejus
LDM	- Lietuvos TSR dailės muziejus
KMN	- Nacionalinis muziejus (Krokuva)
WMM	- Nacionalinis muziejus (Varšuva)
PKI	- Paninkų konservavimo institutas
ŠAM	- Šiaulių "Aušros" istorijos ir etnografijos muziejus
TIM	- Trakų istorijos muziejus
TKM	- Telšių kraštotyros muziejus
UKM	- Utenos kraštotyros muziejus
VČDM	- Valstybinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus
VE	- Valstybinis Ermitažas
PMUM	- Rygos miesto ir jūreivystės muziejus

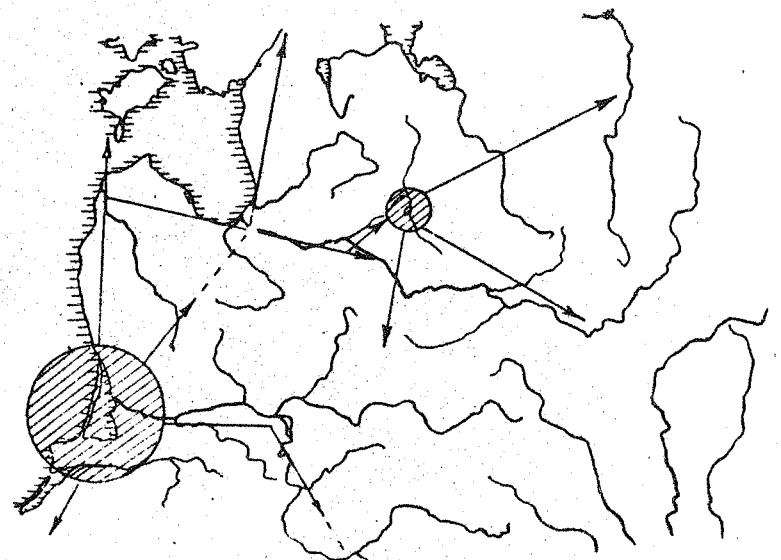
ILIUSTRACIJOS

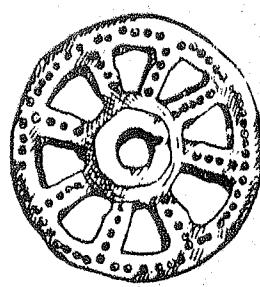
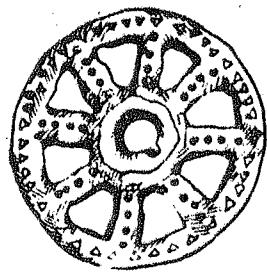
1 pav.

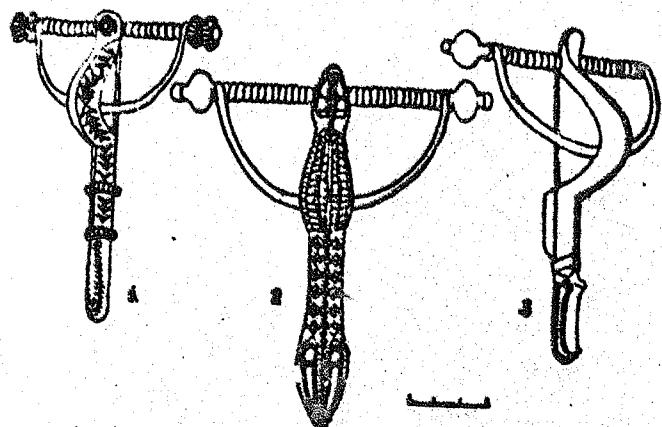
2 pav.

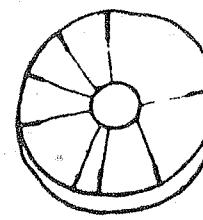
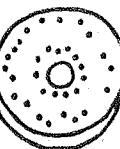
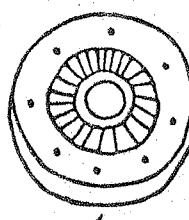
3 pav.

4 pav.

5 pav.

1

2

3

4

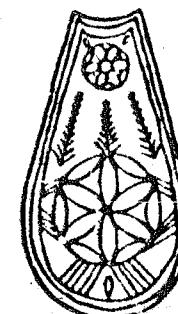
5

6

7

8

cm 3

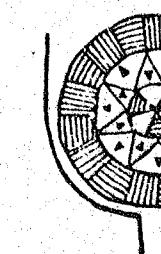

10

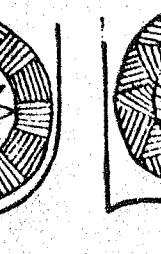
11

12

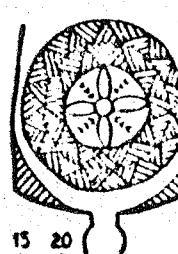
13

14

15

16

cm 5

10

15

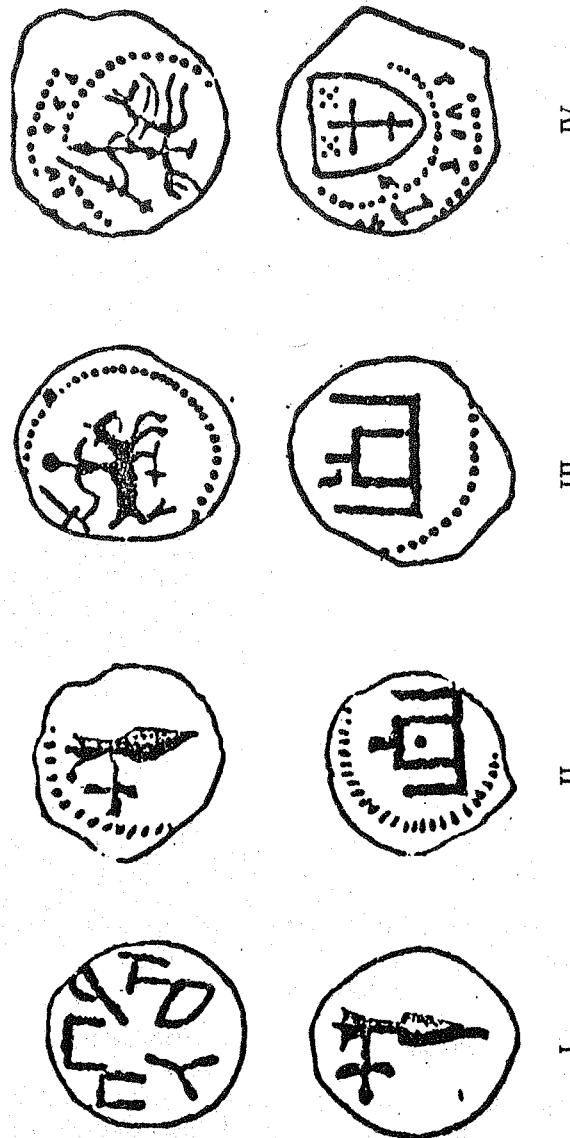
20

6 pav.

7 pav.

74

8 pav.

75

TURINYS

Pratarmė	1
A. Jankevičienė. Šiandieninių muziejų uždaviniai	2
1. Muziejininkystė	
B. Lukošiūtė. "Aušros" istorijos ir etnografijos muziejaus archeologinė ekspozicija	5
V. Ruzas. Numizmatika IEM 2 salės ekspozicijoje	6
E. Griciuvienė. Akmens amžiaus ekspozicija LTSR istorijos ir etnografijos muziejuje	9
N. Antušaitė, E. Spudytė. Archeologijos ir numizmatikos fondai Telšių kraštotoyros muziejuje	12
S. Bieliauskas. Šiaulių "Aušros" muziejaus monetų lobiai	14
D. Butkus. Kretingos kraštotoyros muziejaus monetų lobiai	17
A. Butrimas. Kaulo bei rago dirbinių konservavimas LTSR istorijos ir etnografijos muziejuje	18
R. Paškevičius. Eksponatų apsauga nuo žalojančio poveikio LTSR istorijos ir etnografijos muziejuje	20
N. Černiavskij, N. Zdanovič. Archeologinių kasinėjimų medžiagos paruošimas muziejui	22
M. Eiche. Faleristikos kolekcijos mokslinio tyrimo ir sisteminimo principai Rygos miesto istorijos ir jūreivystės muziejuje	23

2. Archeologija

A. Butrimas. Neolito kapai iš Donkalnio (Telšių raj.)	26
A. Girininkas. Pirmieji gintaro keliai į Rytų Europą	28
B. Salatkienė. Kalnelių (Šiaulių raj.) II-IV a. pilkapiai	29
V. Kazakevičius. Žalvarinis ratelis iš Plinkaigalio (Kėdainių raj.)	31
K. Rickevičiūtė. Retos segės iš Lazdininkų (Kretingos raj.)	33
L. Murnikaitė. Gintaro dirbiniai Lazdininkų (Kretingos raj.) kapinyne	34
A. Blūdienė. Alinkos-Raistinės (Trakų raj.) pilkapiai	36
E. Svetikas. Didžiasalio (Lazdijų raj. kapinynas	37
K. Mikaila, G. Vaitkevičius. Kai kurie Vilniaus XVI-XVII a. raudono molio ploinasienės keramikos tyrimai	38
A. Kuncevičius. Dėl akmenų smailiadugninių dubenimis paskirties	41
A. Čepaitienė. Verpimo įrankių ornamentikos problemos	42
V. Ksenzov. Naujas mezolitinis paminklas netoli Krasnovkos kaimo (Svetlogorsko raj.) prie Berezinos upės	45
E. Zaikovskij. Neolitių gyvenviečių tyrinėjimai Dysnos upės baseine	46
A. Vasks. Rytų Latvijos keramika vėlyvajame žalvario ir ankstyvajame geležies amžiuje (I tūkst. pr.m.e.)	48

A. Radinš. Pilkapių laidojimo papročiai Rytų Latvijoje II tūkst. I-je pusėje (pagal Rezeknės raj. medžiagą)	50
3. Numizmatika	
R. Senapédis. Šiaulių kaimo (Širvintų raj.) Prahos grašių lobis	53
V. Aleksiejūnas. Pirmosios lietuviškos kaltinės monetos	56
E. Svetikas. XVI-XVII amžių monetos Liepalingio (Lazdijų raj.) senkapiuose ...	58
E. Ivanauskas. Seredžiaus numizmatinė medžiaga (XVI-XIX a.pr.)	60
R. Klimavičius. Pirmasis Lietuvos-Len- kijos valstybės ordinės	62
E. Rimša. Radvilių karstų Kėdainiuose identifikavimo klausimai	63
Š. Bektenejėv. Piniginė apyvarta šiau- rės-rytų Baltarusijos teritorijoje (XIII- XIV a.a.)	66
Sutrumpinimai	68
Iliustracijos	69

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие	1
А. Янкявичене. Задачи современных музеев	2
1. Музееоведение	
Б. Лукошюте. Археологическая экспозиция в му- зее истории и этнографии "Аушра"	5
В. Рузас. Нумизматика в отделе экспозиции фео- дального общества Литвы (11 зал музея истории и этнографии ЛитССР)	6
Э. Грицовене. Экспозиция каменного века в музее истории и этнографии Литовской ССР	9
Н. Антушайте, Е. Студите. Фонды археологии и ну- мизматики в Тельшяйском краеведческом музее	12
С. Беляускас. Монетные клады в Шяуляйском му- зее "Аушра"	14
Д. Буткус. Монетные клады в Кретингском крае- ведческом музее	17
А. Еутримас. Консервация изделий из хости и ро- га в музее истории и этнографии Литовской ССР	18
Р. Пашкявичюс. Охрана экспонатов от негативно- го воздействия света в музее истории и этнографии Литовской ССР	20
Н. Чернявский, Н. Зданович. Опыт подготовки в музееификации материалов археологических раскопок	22
М. Эйхе. Принципы научного исследования и си- стематизации коллекций фалеристики музея истории г. Риги и мореходства	23

2. Археология

А. Бутримас. Неолитические погребения в Донкалис (Тельшяйский р-он)	26
А. Гирининкас. Первые пути янтаря в Восточную Европу	28
Б. Салаткене. Курганы 11-1У в.в. в Каляляй (Шяуляйский р-он)	29
В. Казакяличюс. Бронзовый колесик из могильника Плинкайгалис (Кедайнайский р-он)	31
К. Рицкявичюте. Редкие фибулы из могильника Лаздиникай (Кретингский р-он)	33
Л. Мурникайте. Янтарные изделия в мужских погребениях из могильника Лаздиникай (Кретингский р-он)	34
А. Елюене. Курганы Алинкос-Райстинес (Тракайский р-он)	36
Е. Святкас. Могильник в Дицясиалис (Лаздияйский р-он)	37
К. Микаила, Г. Вайткявичюс. Некоторые исследования Вильнюсской красноглинистой тонкостенной керамики ХУ1-ХУП в.в.	38
А. Кунцевичюс. О назначении остродонных камней с тазообразной выемкой	41
А. Чяпайтене. Проблемы орнаментики прядильных инструментов	42
В.П. Ксензов. Новый памятник эпохи мезолита у д. Красновка Светлогорского р-на) на Березине	45
Э.М. Зайковский. Раскопки неолитических поселений в бассейне р. Дисны	46
А. Вакс. Керамика Восточной Латвии в эпоху поздней бронзы и в начале железного века (1 тысяч до н.э.)	48
А. Радиньш. Курганный погребальный обряд в Восточной Латвии в первой половине 11 тысяч н.э.	50

3. Нумизматика

Р. Сянапедис. Клад Пражских грошей из д. Шяуляй (Ширвинтский р-он)	53
--	----

В. Аляксеюнас. Первые чеканные монеты Литвы	56
Э. Святкас. Монеты (ХУ1-ХУП в.в. в погребениях могильника Лейпалингис (Лаздияйский р-он)	58
Э. Иванускас. Нумизматический материал из Сяряджюс (ХУ1-нач. XIXв.в.)	60
Р. Климавичюс. Первый орден Литовско-Польского государства	62
Э. Римша. К вопросу идентификации гробов Радзивиллов в Кедайнай	63
Ш.И. Бектенеев. Денежное обращение на территории Северо-восточной Белоруссии (ХШ-Х1У в.в.)	66
Сокращения	68
Иллюстрации	69

**Ats. redaktorė A. Jankevičienė
Redaktorė R. Rimantienė**

**Archeologinės ir numizmatinės medžiagos
komplektavimas ir konsevavimas**

**Pasirašyta spausdinti
Tiražas 500 egz. Kaina 0,80 rb.
Spaudė Motiejaus Šumausko sp. Vilniuje, Straz-
delio 1
Užsak. Nr. 549 5 sp. lankai**